

NOVA DOBA

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ulica 1, pritličje. Telef. 65.
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Za kaj gre?

Celje, 12. XI. 1924.

Kriza vlade in zopet kriza. Očitki korupcije in nesposobnosti, zabavljanje in zmerjanje na Beograd, na Srbe in na vso politiko -- to je danes naša lahka in površna hrana, s katero se pita svet krog nas, kadar razmišlja ali razpravlja o naših notranjih državnih prilikah iz vidika na državno politiko v naši skupščini. Predidocim krizam je sledil sedaj še razpust skupščine in razpis novih volitev, ki se bodo vršile dne 8. februarja 1925.

Nihče ne more zanikati, da so to nezdravi pojavi, ki imajo svoj glavni izvor v nezrelosti in nepoučenosti naroda, ki sledi vsakemu lažnjivcu in demagogu, ako ima le ta dar, da zna dobro lagati in pačiti ljudske strasti. Bolj ko lažeš, večje nemogočnosti ko oznanjaš ljudem, rajše te poslušajo in bolj zanesljivo ti verujejo. Ako si za tako lažno hujkanje in varanje naroda še izposodiš Boga, Kristusa, vero in cerkev, kakor dela to Radić na Hrvaškem in Korošec z duhovščino na Slovenskem, si v očeh naroda prav gotovo še bogudopadljiv prerok in voditelj, ki ti ljudstvo próska in vpije hosana, ker uživa in je srečno, da je nalagano in goljufano.

Vsi tisti pa, ki našemu narodu na Slovenskem pravtako spretno lažejo kot zna to prerok Radić na Hrvaškem, vedo prav dobro, da so oni krivi, da ne pride v državi do reda in dela, ki je vsem slojem naroda in celi naši državi tako krvavo potrebno. Naši klerikalci že polnih šest let lažejo narodu in delajo zapreke in težave državi, podobni so tisti družini, ki v domači hiši ne da miru in ne pozna slege. Kaj hočejo s svojim razdiranjem, to narodu skrbno prikrivajo. Narodu pač obljubljajo samostojno Slovenijo, poprej so obljubljali avtonomijo, znižanje davkov in kar si kdo v svojem sreču poželi, saj obljube ne stanejo nič, če pa si ljudstvo upa vprašati, kaj so napravili dobrega, so pa krivi Srbi, Beograd in gotovo tudi demokrati. Ta pesem se poje že šest let od fare do fare, in naše ljudstvo jo zamaknjeno posluša, kot da je to glas božji.

Pa kaj nam to mar, že pravi danes marsikdo, ki je še pred leti gorel poštene volje za delo in ljudsko prosveto. Pretežen del izobraženih in izsojanih stanov živi v veliki revščini že dolgo leta. Vse njegove misli se začnejo in končajo pri žalostnem računu, kako bomo živeli, s čim se bomo oblačili? Drugi pa živijo samemu sebi in svojem bogastvu ter so srečni in veliki v tem, da iz visokega navzdol smešijo vse in zabavljajo čez vse, kar ne gre v njihov osebni račun. Za te poslednje je vsak javni in politični delavec ali idijot ali pa falot, ob kojega si sme vsak potepuh obrisati svoje umazane čevlje. To je pcvojna bolezen pokvarjenega človeštva, ki je doma po celem svetu, pri vseh narodih in v vseh državah. Gre le da to, da je število delavnih in poštenih mož dovoij veliko in močno, da bodo pregazili to močvirje lenobe in hudobije in da se ne bodo strašili laži, ki objema našo domovino.

Nam gre za vse, ker gre za resnico in življenje naroda. Po težkih preizkušnjah trpljenja smo stopili Slovenci na svoja svobodna tla pod svetlim jugoslovanskim soncem. Ne igramo se s svobodo, ne zapravljajmo tega, za kar so naši očetje trpeli in umirali od starih časov, po čemur zama n hrepene naši zaslužnjeni bratje na Koroškem in na Primorskem.

Zamislimo se, zakaj gre, in ne bomo se lalukomiselno in ošabno rogali

Pričetek volilnega gibanja.

Radikalski shod. — Živahno delovanje samostojnih demokratov. — Radićevci organizirajo svoje akcijske čete proti nacionalnem elementu. — Stjepan Radić o volitvah.

Beograd, 12. novembra. Z ozirom na pričetek volilne borbe ni danes beležiti v političnem življenju nikakih važnejših dogodkov. Za nedeljo, 16. t. m. je sklican prvi veliki shod radikalne stranke v Beogradu. Na tem shodu poročajo min. preds. Nikola Pašić, min. podpreds. Marko Trifković in notranji minister Boža Maksimović. Dalje se je pričelo zelo živahno gibanje samostojne demokratske stranke, ki je povsod v svojih pozicijah začela z marljivo in organizirano propagando in agitacijo. Obe stranki — radikali in samostojni demokrati — sta prepričani, da bodeda dobili pri prihodnjih volitvah tako sijajno večino, da bo potem za 4 leta zasigurano plodonosno parlamentarno delo.

Beograd, 12. novembra. Danes dopoldne so dospela iz Zagreba poročila o volilnem gibanju med radićevci. Vodstvo HRSS je zasnovalo veliko in dalekosežno volilno propagando. Sedaj oficijelno razglasa gotove odredbe in objave predsedstva, ki so podpisane tudi od Stjepana Radića. »Slobodni Dom« v Zagrebu objavlja danes poziv, datiran z 11. t. m. in podpisan od Radića, da se 30. t. m. sestane odbor vseh mestnih organizacij HRSS. Radićevci organizirajo posebne akcijske čete, ki imajo nalogo napadati Orjunaše in preprečiti delovanje jugoslovanskih nacionalistov. Te čete bodo tvorili mladeniči, v vsaki četi 20 po številu. Posebni oddelki po 200 izkušenih mož pa bodo nastopali pri volitvah, »da se prepreči vsako nasilje in da se izvrše volitve svobodno.« Kakor javljajo iz Zagreba, namerava vodstvo HRSS organizirati posebno teroristično propagando, ki bo na kmetih prisilila vsakega nasprotnika, da ne bo šel volit.

Stjepan Radić pravi sam: »Mi

smo pacifisti do volitev in bomo na dan volitev neustrašeno branili narodovo suverenost.« Vodstvo HRSS ne izda nobenega volilnega proglasa, ker pravi Radić, da je strankin program zadosten proglas, ki vsebuje tri besede: »mirotvorna seljačka republika«. Radićevci računajo, da pridobe pri volitvah še 20 mandatov; sploh pa kalkulirajo, da bodo republikanci dobili v parlamentu večino. Radić zelo obžaluje ožji opozicijski blok, da ni postavil v vol. proglas republikanskega načela. O republiki v proglasu ni nikake besede in to Radić zameri Davidoviću in drugim vodilnim članom ožjega bloka. O bivanju Stjepana Radića sedaj v Zagrebu ne govorijo mnogo. Splošno pa prevladuje naziranje, da se Radić nekje skriva.

Pogreb poslanika dr. M. Gavrilovića.

Beograd, 12. novembra. Danes ob 10. dopoldne je bil svečan pogreb v Londonu umrlega poslanika dr. Mihajla Gavrilovića. Pogreba so se udeležili člani vlade (min. podpreds. M. Trifković, zunanji minister dr. Ninčić in nekateri drugi ministri), skupščinski predsednik, diplomatski zbor, vseučiliški profesorji in znanstveniki. Dr. Ninčić se je v imenu zunanjega ministrstva poslovil od pokojnika s kratkim govorom, v katerem je očrtal pokojnika kot odličnega diplomata: »Pokojnik ni bil le izboren zgodovinar, marveč tudi vesten, pravičen in točen diplomat. Ostal je vedno zvest načelu resnice; njegova poročila so bila prožeta resnicoljubnosti in dokumentarčno utemeljena. Zato je on kot poslanik v Londonu nenadomestljiv. Slava njegovemu spominu!«

Tajna vojaška pogodba med Rusijo in Madžarsko?

Razkritja rumunskih političnih krogov.

Trst, 12. novembra. Italijanski listi javljajo iz Bukarešte, da se je v rumunskih političnih krogih utrdilo prepričanje, da je med Rusijo in Madžarsko sklenjena posebna tajna pogodba v škodo Rumunije. Pred nekaj tedni med obema državama sklenjena trgovinska pogodba je le krinka za tajno pogodbo. Rumunska vlada ima v rokah dokumente, da sta Rusija in Madžarska sklenili tajno vojaško pogodbo,

s katero se Madžarska zavezuje, da stopi na stran Rusije v slučaju konflikta med Rusijo in Rumunijo v besarabskem vprašanju. Rusija pa garantira Madžarski povrnitev Sedmograške. Na tej pogodbi sta bila zelo zainteresirana madžarski državni upravitelj Horthy in min. preds. grof Bethlen, ki imata velika posestva na Sedmograškem.

Rapallo.

Štiri leta so potekla, kar smo podpisali obsodbo naše krvi v Primorju in Istri. Štiri težka leta ponižanja, trpljenja in robovanja jugoslovanske Afzacije-Lorene. Preko ugrabljene zemlje se je razlil val sovražne sile, upepeljal domove naših bratov, zapiral sinove našega naroda v ječe in prelival našo rodno kri.

12. novembra 1920. je bil za nas dan mrtvih. Višja sila nam je podelila žalostno vlogo pogrebcev in tuja volja je zakopala živo telo v rapalski grob. Med nami in našimi zaslužnjenimi brati so potegnili državno mejo in nas živiljsko ločili. Ubili pa niso v nas vira narodove moči — ljubezni. Ona ne pozna umetnih mej, ona veže z elementarno silo nas, ki smo deležni sreče osvobojenja, z onimi, ki še vedno čakajo na svoj Veliki dan.

Ta naša ljubezen je zjeklenela v stoletjih našega sožitja. Skrbimo, da nam ostane večno sveža in živa! Po njej uravnajmo vse svoje stremljenje in delo in zavržimo nevredno vlogo malih ljudi. Mislimo in udeležujemo se nacionalno in državno: s tem krepiamo stebre naše svobode. Kajti samo močna in enotna država, ki jo navdaja eno čustvo in ena volja, bo v stanu, da nekoč z mogočno roko uresniči naš končni jugoslovanski Vseh živih dan.

Seja eksekutive JDS.

ZA ZDRUŽENI NASTOP NARODNIH SIL PRI VOLITVAH.

V ponedeljek popoldne se je vršila v Ljubljani pod predsedstvom ministra Žerjava in predsednika mariborske oblastne organizacije JDS podžupana dr. Lipolda seja eksekutive oblastnih organizacij JDS za Slovenijo, katere so se udeležili delegati obeh oblasti v polnem številu.

Po otvoritvi seje je dr. Lipold sporočil ministru Žerjavu iskrene čestitke slovenske demokracije ter izraze neomajnega zaupanja.

Nato se je razpravljalo o raznih tekočih skupnih zadevah ter so bili v tem oziru storjeni soglasni sklepi. Posebej se je eksekutiva JDS bavila tudi z zadevo Kmetijske družbe. Poudarjalo se je, da je obnovev rednega dela te važne institucije v občem interesu kmetkega stanu ter odprava klerikalnega protizakonitega terorja interesa vseh naprednjakov brez razlike strank. Soglasno je bilo sklenjeno, da se JDS zavzame za takojšnjo postavitve objektivnega komisarja in za takojšen razpis občnega zbora s starimi pravilno izvoljenimi delegati. Še iz seje je bila v zmislu tega sklepa izvršena nujna intervencija pri oblastni upravi ter je JDS dobila zagotovilo, da bo takoj imenovan objektivni uradnik za komisarja, ki ima nalogo, nemudoma pripraviti obnovitev rednega družbinega delovanja.

Temeljita razprava se je razvila o preostajočih volitvah

za Narodno skupščino. Soglasno je bilo odobreno stališče, da je v duhu volilnega mandata narodne koalicije treba storiti vse, da se čim najbolj združijo napredne sile v Sloveniji za skupen nastop. Zato sta oblastni organizaciji JDS sklenili pooblastiti svoji predsedništvu, da storita v tej smeri potrebne korake za čim jačji nastop Narodnega bloka.

Politične vesti.

POLITIČNO ŽIVLJENJE V BEOGRADU. V ministrstvih se dela s polno paro, da se popravijo nezakonitosti prejšnje vlade in uredi vse potrebno, da prično ministrstva z rednim delom. Poslanci so većinom zapustili Beograd in odšli na politično agitacijo. Veliko zanimanje vlada za skorajšnjo javno skupščino samostojnih demokratov v Beogradu in za glavno konferenco samostojne demokratske stranke, ki se bo vršila 23. t. m. Vlada je odkrila, da je podpredsednik HRSS dr. Maček priznal Lj. Davidoviću svoje obiske in konference z boljševiškim poslanštvom na Dunaju. Davidović je v svojem demantiju sam potrdil vladina razkritja. Davidovičeva politika je bila naivna in zato opasna za državo. On je verjel radićevcem in v njihovo voljo do sporazuma, v resnici pa je bilo radićevcem samo za razdiranje. Polemika med vlado in Ljubom Davidovićem je vzbudila mnogo po-

ZAGREBSKA BORZA

v sredo, dne 12. novembra.

Dunaj: 0.0970—0.0990.
Milan: 2.995—3.025.
London: 320.35—323.35.
Newyork: 68.85—69.85.
Pariz: 3.6790—3.7290.
Praga: 2.055—2.085.
Curih: 13.3460—13.4460.

Pravo „SCHICHTOVO“ milo „JELEN“

je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah.
Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

zornosti in je zopet končala s porazom Davidovića. Radičevci se sedaj boje, da bo vlada proti njihovi stranki uporabila zakon o zaščiti države, razpustila stranko in postavila poslanca pod obtožbo radi veleizdaje in špijonaže.

VELIČASTEN DEMOKRATSKI SHOD V LJUBLJANI. V torek 11. t. m. ob 8. zvečer se je vršil v veliki kazinski dvorani v Ljubljani shod somišljenikov JDS, ki se ga je udeležilo nebroj strankinih pristavev, tako da so morali številni poslušalci stati celo na hodnikih. Minister dr. Gregor Žerjav je ob viharjem odobravanju pojasnil zgodovino zadnje krize in brezobzirno razgalil radičevsko in klerikalno korupcionistično ter protidržavno politiko. Dalje je govoril o volitvah in se izrekel za skupni nastop vseh iskrenih narodnjakov v Narodnem bloku, ki mora zmagati z gotovo večino. Dr. Žerjavov govor je bil spre-

jet z burnimi ovacijami in mu je bila obenem soglasno izrečena zaupnica. Tako je Ljubljana zopet pokazala svoje pravo demokratsko in narodno lice, ki so ga klerikalni osrčevalci zaman skušali popačiti.

AVSTRIJSKA ŽELEZNICARSKA STAVKA se bliža koncu. Med ravnateljstvom zveznih železnic in zastopniki treh strokovnih organizacij je dosežen sporazum, ki ga mora odobriti še zbor zaupnikov. Pričakuje se, da bo promet vzpostavljen najkasneje v četrtek jutraj. Dr. Seipel je bil 11. tm. od glavnega odbora zbornice vnovič izvoljen za zveznega kancelarja in poverjen s sestavo vlade. Dr. Seipel je sprejel izvolitev pod pogojem, da bo dobil od stranke potrebna jamstva za neovirano izvedbo sanacije Avstrije in da bo železničarska stavka do prihodnjega zasedanja narodnega sveta končana.

bomo v Celju lahko poročali o vsaj približno tako uspehih občnih zborih?

Vem, da ostane moje razmišljanje pred občnim zborom tudi letos brez uspeha; če bi pa morda te vrstice le privabile koga na naš občni zbor, pa nam bo obisk vsakega posameznika v veliko zadoščenje.

Odbornik „Glasbene Matice“.

Volilci!

Volilne reklamacije se sprejemajo počenši s četrtkom 13. t. m. do vključno 25. t. m. Vsak dan, izvzemši nedelje od 3. do 5. popoldne v uredništvu „Nove Dobe“ Jstotam so tudi na vpogled volilni imeniki Volilci, oglašajte se!

REDNI SESTANEK JDS za mesto Celje se vrši danes, v sredo 12. tm. ob 8. zvečer v restavraciji Narodnega doma. Pričakuje se polnoštevilna udeležba!

APEL NA DRŽ. IN ZASEBNE URADNIKE. Po preobratu se je vsak Nemec in nemškutar naravnost potrudil, da se je posluževal v zasebnem in uradnem občevarju enega izmed državnih jezikov. Opazili smo lahko pri marsikaterem zakrknjenem nemškutarju, kako mu je vsled strahu za eksistenco gladko tekla preje tako zasovražena slovenska govorica. Danes po šestih letih obstoja naše nacionalne države pa stojimo pred sramotnim dejstvom, da moramo opozarjati svoje lastne ljudi, kako se jim je treba kot jugoslovenskim državljanom vesti napram ljudem, ki naš jezik prav dobro znajo in razumejo, a ga iz samega sovraštva do nas in iz prirojene oholosti niti pred državnimi uradi ne marajo več razumeti niti govoriti in skoraj bi že rekli — tudi ne slišati. Ne bomo pač priporočali kot vzor našemu slovenskemu uradništvu one čase, ko je gospodoval pri politični oblasti, na sodnji in davkariji, zlasti pa pri železniški blagajni in na pošti nemškutarski uradnik ter se posluževal napram slovenskim strankam najgrših psovov samo, da jih je ponižal; eno pa moramo in bomo zahtevali ter bomo pri izvajanju tega tudi brezobzirni: slovenski uradnik, in bodi na katerem koli mestu, naj se drži vsaj temeljnih predpisov, naj pa čuti v sebi tudi toliko narodne zavesti, da občuje v uradu celo s svojimi najboljšimi znanci v tistem jeziku, ki ga predpisuje zakon in narodni ponos.

MESTNI KINO V CELJU. Pisala je o njem „Orjuna“, in sledil je „Narodni dnevnik“ v svoji poslovilni številki. V obeh poročilih pogrešamo jasnosti in stvarnosti. Mestna kino-koncesija se je podelila v smislu sklepa prejšnjega obč. sveta interesentu dobrovoljcu-invalidu, ki ima, kakor nam poroča, tudi pravico, da živi, in je vzel v najem dvorano pod nemško streho, ker je slovensko streho, pod katero bi bil rajše šel, zaman iskal po celém mestu Celju. Če pa se po Celju še kaj govori in krade čast slovenskim ljudem, kakor je to tako zelo v navadi, ne moremo pomagati. Kolikor smo informirani, in menda smemo verjeti, ni bilo v intencijah obč. sveta, da pride kino pod tujo streho, četudi samo začasno, vendar si pa ne lastimo pravice, da bi napadali dobrovoljce - invalide, ki si išče eksistence zase in svojo rodbino pod streho nemškutarsko, ker mu slovenska streha ni bila na razpolago, kakor sam javno zatrjuje.

O NALEZLJIVIH BOLEZNIH je predaval mestni fizik g. dr. Dereani v torek 11. t. m. v mesečanski šoli. Predavanje je bilo namenjeno celotnemu profesorskemu in učiteljskemu zboru celjskih šol, ki se je istega tudi polnoštevilno udeležilo.

PROTIALKOHOLNO PREDAVANJE se je vršilo za vse dijaštvo tuk. realne gimnazije v sredo 12. t. m.

HIMEN. Poročil se je danes v sredo 12. t. m. g. Alojz Kroflič, mesar v Celju z gđe. Hano Hartmanovo. Nasemu odličnemu semišljeniku iskreno čestitamo!

ZA „SOKOLA“ V CELJU se je nabralo na fantovskem večeru br. Alojza Krofliča v Narodnem domu 200 Din.

ORJUNA CELJE. Širši sestanek četniške sekcije se vrši v petek 14. tm. v rdeči sobi Narodnega doma ob 8. zvečer. — Mestni glavar č. s.

FILATELISTIČNO DRUŠTVO „ORIENT“ V CELJU opozarja, da se vršijo članski sestanki zopet redno vsak petek ob 8. zvečer v hotelu „Balkan“, klubova soba I. nadstr.

ESPERANTO V CELJU. V soboto, dne 15. t. m. se vrši ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih hotela „Balkan“ v Celju ustanovni občni zbor „Esperantskega kluba“ („Esperanta klub“). Dostop na občni zbor imajo vsi zainteresirani, ki bi se želeli posvetiti poučevanju v tem mednarodnem jeziku.

OD AVTOMOBILA SMRTNO POVOŽENA. Dvajsetletno deklo Heleno Felicijan je 5. novembra povozil avto v Arclinu pri Vojniku. Težko poškodovano so prepeljali v bolnico Celje, kjer pa je poškodbam podlegla.

KOLO JE UKRADEL. Puklavce Viktor iz Šmartnega ob Paki je bil 8. t. m. zvečer v Celju aretiran, ker se je sumljivo vedel in bil v posesti nekega kolesa. Na polic. stražnici je po dolgem tajeju končno priznal, da je kolo ukradel dne 7. t. m. izpred neke gostilne v neki vasi blizu Sv. Pavla pri Preboldu. Oddan je bil v zapore okrož. sodišča v Celju.

RADI VLAČUGANJA je bifa dne 8. t. m. aretirana Marija K. iz Ljubljane in oddana v zapore celj. okrajnega sodišča.

TEDENSKI IZKAZ o nalezljivih boleznih od 1. do 8. novembra 1924 v mestu Celju. Škrlatica: Od prejšnjega tedna ostali 3, na novo obolela 2, umrl 1, ostali v nad. oskrbi 4. **Ušes:** Od prejšnjega tedna ostal 1, ozdravljen 1.

PRODAJA SMREKOV IN BOROVIN SADIK. (Razglas.) V smislu dopisa kr. šumske uprave v Celju z dne 1. novembra 1924, št. 1053., se bodo oddajale v prihodnji spomlad smrekove in borove sadike iz drž. gozdne drevesnice v Celju po ca. 100 Din 1000 komadov. Tozadevna naročila je nasloviti najkasneje do 10. februarja 1925. pri pristojnem županstvu ali pa direktno pri kr. šumski upravi v Celju. Pri naročilu sadik je natančno navesti: 1. naslov in hišno številko naročnika; 2. število in vrsto sadik; 3. parcelno številko in obseg nameravnega pogozdovanja; 4. ali se bodo naročene sadike osebno prevzele ali naj se pošljejo po železnici v slednjem slučaju je natančno navesti zadnjo železniško postajo. Sadike, ki se bodo osebno v drevesnici prevzele, se morajo obenem tudi plačati, dočim se pošiljajo sadike tudi po povzetju. Omeniti je, da se imajo gornjemu povabilu v prvi vrsti odzvati tisti posestniki, ki imajo pogozdovne naloge. Na naročila po preteklem terminu se ne bodo oziralo. — Mestni magistrat celjski, dne 6. novembra 1924. — Za župana: Šubić s. r.

KINO GABERJE Torek 11. novembra zaprto. Sreda 12., četrtek 13. in petek 14. novembra: „Grafica tipkarija“. Komedijska v 5 dej.

KONCERTNA KAVARNA „CENTRAL“ V CELJU. Dnevno koncert salonskega orkestra „Mignon“ iz Zagreba.

„Lovec“. Št. 21.-22. ima sledečo vsebino: Mirko Hanzlovský: Ureditelj staleža srnjadi po spolu. — Comes Huberti: Doneski k letošnji tekmi pičkarjev. — Kapetan Zvonko: Preizkuševalnica orožja kr. državne strokovne šole za puškarstvo v Kranju. — Kl.: Tekme pičkarjev letošnjo jesen. — Dr. Avgust Munda: O ribarskih okrajih. — Iz lovskega nahrbtnika. — Iz ribarske mreže. — Mali oglasi.

Curiška borza

v sredo: 12. nov. Zagreb: 7 50

Dnevne vesti.

RAZKRITJA O KLERIKALNI AFERI S TOVARNIMI LISTI so se izkazala kot popolnoma resnična. Klerikalci so si hoteli s prodajanjem tovarnih listov za znižani prevoz žita in moke na škodo vseh Slovencev napolniti strankarske blagajne. Ljubljanska klerikalna „Zadružna zveza“ je odstopila tovarne liste klerikalni „Gospodarski zvezi“ v razpredajo. V resnici je bilo prodanih že več sto komadov. Ako bi se bila ta kupčija izvršila do konca, bi bili klerikalci zaslužili skoro 3 milijone dinarjev. Preiskava oblasti je potrdila obstoj te klerikalne korupcijske afere v polni meri in je minister saobračaja na podlagi tozadevnega uradnega poročila popust pri prevozu v Slovenijo že ukinil. Tako je „antikorupcijska“ stranka „slovenskega ljudstva“ s svojo novo afero zopet oškodovala prestiž Slovenije in zakrivila, da bo v bodoče težko kdo brez pridržkov verjel v iskrenost slovenskih social-nopolitičnih akcij. Klerikalci se hočejo sedaj seveda izviti, toda sramotnega pečata svoje najnovejše korupcijske igre ti „poštenjaki in idealisti“ pač ne bodo mogli več zbrisati.

„NARODNI DNEVNIK“, „neodvisno“ glasilo dr. Ravniharja, je z 12. t. m. prenehal izhajati. Kot vzrok navaja uprava pasivno finančno stanje in napoveduje, da bo začel list po poravnanju svojih obveznosti zopet izhajati. To je letos že druga pavza. Vsekakor znak, da mora imeti to „važno, neodvisno napredno“ glasilo sila mnogo dobrih prijateljev...

IMENOVANJE V MINISTRSTVU PROSVETE. Za načelnika umetniškega oddeljenja v ministrstvu prosvete je

zopet imenovan Rista Odavič, prejšnji načelnik tega oddeljenja. Prof. dr. Branko Senoa, ki ga je ibvši prosvetni minister dr. Korošec poklical v Beograd, je premeščen na svoje prejšnje mesto v Zagreb.

NOVI KOMISAR KMETIJSKE DRUŽBE. Veliki župan je dosedanjega komisarja pri Kmetijski družbi g. prof. E. Jarca razrešil njegovih dolžnosti in imenoval na njegovo mesto referenta pri kmetijskem oddelku dr. Spiler-Muys-a. V kratkem je pričakovati razveljavljenje Jarčevega ukaza o sklicanju občnega zbora z novimi delegati in razpis volitev s starimi delegati.

ODLIKOVANJE ZASLUŽNEGA MOŽA. V nedeljo, dne 9. t. m. je bil odličnemu narodnemu in gospodarskemu delavcu g. Jakobu Zadravcu, posestniku paromlina v Središču slovesno izročen red sv. Save, ki mu ga je kralj podelil za njegovo neumorno in uspešno delovanje. Slavnosti v Središču so prisostvovali zastopniki politične oblasti in raznih korporacij.

PODRŽAVLJENE IN PREVEDENE SO POŠTE: v III. vrsto državnih pošt: Brežice, Kočevje, Ljubljana 3, Ljutomer, Murska Sobota, Škofjaleka, Trzin, Dol. Lendava, Ljubljana 4, Rakek, Rogaška Slatina, Bled 1; v IV. vrsto: Kamnik, Slovenjgradec, Krško, Ljubljana 7, Slov. Bistrica.

DOVOLJENJE ZA IZVRŠEVANJE ZDRAVNIŠKE PRAKSE V MESTIH je izdajalo doslej samo ministrstvo narodnega zdravja. Vse štiri v državi obstoječe zdravniške zbornice so sedaj podvzele korake, da bi smele one same izdajati ta dovoljenja.

Celjske novice.

Občni zbor Glasbene Matice v Celju.

se vrši v petek, 14. novembra ob 20. uri v pisarni Glasbene Matice (Slomškovo trg). Opozarjamo vse člane, posebne starše gojencev glasbene šole, da se v čim večjem številu udeležijo občnega zbora, da se na ta način prepričajo o podrobnostih delovanja društvene-ga odbora. Glasbena Matica deluje izmed vseh celjskih društev morda najtišje in najskromneje, kar je menda žal tudi vzrok, da ne kaže celjsko širše občinstvo prav nobenega zanimanja za kulturno delo in potrebe društva. Na občnih zborih se srečujemo samo odborniki, da poročamo sami sebi o svojem delovanju; navadno nas niti tovariši iz odbora, ki nimajo nobenega resorata, ne pridejo polnoštevilno poslušat. Edino častno izjemo dela ob-

činski odbor, ki ne le da odposilja redno svoje odposlance k občnim zborom, tudi sicer gnočno v najizdatnejši meri podpira naše društvo.

Če omenimo na kratko, da obiskuje društveno šolo 200 gojencev, da je društvo aranžiralo v preteklem poslovnem letu 5 solistovskih koncertov, uprizorilo samo 1 cerkveni in 3 mladinske koncerte s predavanji, vpostavilo godalni orkester in poleg tega celo priskočilo na pomoč celjskemu mestnemu gledališču z operetnim orkestrom, je v velikih potezah označeno kulturno delovanje društva, ki zasluži vsaj malo moralnega priznanja celjskega občinstva, če že morajo za dolgoročno društva jamčiti odborniki sami z menicami.

Pred nedavnim časom smo brali v „Jutru“ obširno poročilo o zelo lepo uspelem občnem zboru naše posestnice Glasbene Matice v Mariboru. Kdaj

To in ono.

JABOLKA. Svetopisemski sad — jabolka zaslužijo večje zanimanje ne le za to, ker nas spominjajo blaženega življenja Adama in Eve v raji ter slabih posledic Evine radovednosti, marveč tudi zato, ker so zelo redilne in jih lahko brez posebnega truda ohranimo v svežem stanju vso zimo. Srednje vrste jabolka vsebujejo 0,30 do 0,45% azotnih snovi in 6 do 14,18% sadnega sladkorja. 1 kg jabolk da organizmu okrog 550 kalorij toplotne energije. Redilnost sladkih jabolk je približno toliko, kakor dobrih sliv ali srednje vrste grozdja. Jabolka so zlasti dobra zato, ker je v njih razmeroma mnogo natrija, železa in svobodnih organskih kislin, ki obnemur z vitamini zelo dobro vplivajo na prebavo in živce. — Berlinski prof. dr. Leiden pravi glede zdravilnega svojstva jabolk, da je za ljudi, ki imajo nagnjenje k telesnemu zaprtju zelo dobro, ako jedo jabolka zjutraj na tešče in zvečer, predno gredo spat. Kuhana jabolka priporočajo zdravniki zlasti deci, koje organizem po zimi zelo pogreša sveže hrane. Na ljudi, ki se pečajo z napornim umstvenim delom, vplivajo jabolka pomirjevalno in okrepilno. Iz vseh vrst jabolk, narezanih na drobne koščke in posušenih, se pripravlja zelo dober čaj. Jabolka igrajo tudi v zdravstvu veliko vlogo. Zdravniki jih zelo priporočajo zlasti kot lek proti zlatoci in nekaterim živčnim boleznim.

Ali zahtevate

povsod v kavarnah, gostilnah, brivnicah in javnih lokalih

„Novo Dobo“

Dr. Fran Mohorič:

Iz krajine klopotev.

Pisec je prejel po objavi prvih poglavij ljubeznive pismo Slovenke, Marije Ljutomerske, krajanke — neznanke iz Celja. Ljubeznivo pismo (4./9.) daje povod za nekaj pristavkov. Neznanka opozarja, da nemški pisa-

teli Bartsch tudi v knjigi: »Deanajsterci iz Štajerske« (Zwölf aus der Steiermark) povečuje divnost južnoštajerske krajine in ubranost njenih klopotev.

1. V tej knjigi, ki leži pred menoj v izdaji 19—21 tisoč in ki je brez letnice, se pisec večkrat spominja Slovenskih gor. Za vzgled bodi eno mesto:

»Povsod vrh hribov bele cerkvice in selišča in v gajih in skupinah dreves polprikrile poletne hišice; vse severne strani zaraščene z gozdom, vsa južna pobočja krita s solčnosanjavi mi ovinogradi. Potegne veter, začno govoriti ropotni mlini. Na duceate jih je v okolici.

Od male vrste, kakor jih je sicer tudi drugod videti po vrhovih, do gigantne velikosti, dajejo te lesene zvezde, daleč se biesteče v solčnem svitu, okolici mik, ki ga nikdo ne more niti slutiti, kdor ni v sanjajočih dneh ali v dihačih, čudežno modri noči slišal njih globoki, spreminjanja in zvenenja polni zvok.

Če potegne veter se zazibljejo velikani s par dostojnimi besnozvočnimi glasovi, malinci pa ropočejo z zvočno razdraženostjo. To so jeziki vinogradov. Čim bogatejša letina, čim slajše grozdje, tem več jih govori raz svoje neizrečno ljube višine.

Zgradili so jih za preganjanje tiščin drozgov in škorcev, toda njih glasni tičji obak šine pač v hipnem zaropotu ropotnega mlina kvišku, pade pa zopet kmalu pomirjen v bogato sladičje. In tako stoje skoro asmo v nepopisno ubranost na svojih mestih in glase ponos in poletno veselje svojih posestnikov nedelje daleč v daljni svet. Domačin pozna vse njih glasove. V viharji noči, pred nevihto, kadar se celo velika lesena tolkla hiteč pade čez zvonko ploščino, takrat kličejo vsi vinogradi polni strahu in groze k gospodu oblakov. To je nepopisno ginljivo. Slovenec imenuje tak veterni ropotac — klopotec, pri čemur pade naglas na »o«, in je ime prevzel tudi nemški Spodnještajerci; zato pa naj tudi tukaj tako ostane.

Ti klopotci so bili prvi, kar je prijatelj — polno ubranosti — zvenelo nasproti — — — — — Od zunaj

je kramljal klopotec skozi okno, in vse je bilo jako svečano in lepo . . .

Zvečer so pevali z bolestno zategnjenimi glasovi mali vinski petelinčki, vinogradni čirčki svoj čiri, čiri. — Lučke so se premikale skozi gozdove in rebrovice vinogradov. Dalnje vinkoveselo petje in vriškanje se je glasilo v mnogoličnem odmevanju, ljubko zahajajoče nizdol grebenov v daljave, in klopotci so se zglasili in zagovorili tu in tam kakor v sanjah na glaš. — —

Ta vzgled naj našim domačinom na tem mestu zadostuje. Morda je marsikateri meščan — krajan korakal mimo in ni videl in ni slišal lepote, ki zadivlja in očaruje potujočega inorodca.

2. Neki vodja ptujske (mestne) godbe*) inorodec, je po prevratu, kakor pravi izvestje, uglasbil: »trgatično slavnost« (Weinlesefest) in dodelil v njej vlogo tudi slovenskemu klopotcu. Ker je skladatelj Ptuj že zapustil in se nabaja neznano kje v inozemstvu (Berlinu?), je zaenkrat nemogoče, kaj več povedati o tej skladbi.

Zanimivo (ali morda značilno) pa je vsekakor, da je glasbo slovenskih klopotev vzbudil in obdelal tuji inorodec; vsekakor je postal vsaj pozoren nanjo, kar se dosedaj še ni prigodilo domačemu skladateljstvu.

3. Ljubezniva neznanka, krajan-ka Marija Ljutomerska mi je z dnem 4./9. 1924 poslala »Septemberski večer v krajini klopotev«, ki naj sledi za vzgled:

Septemberski večer v krajini klopotev.

1.

V bednih sanjah te pozdravljam
Ljubi vinorodni kraj —
Vinska brda ob ravnini
Mure, Drave: mali raj!

Bujno grozdje, čirčkov petje,
Nežni glas: čiri, čiri . . .
Se poljub, plamtč od solnca,
In krajina tone v sni.

*) Naknadno izvem: bivši ravnatelj glasbenega društva v Ptuj — Ettler — je uporabil »motiv« klopotev v skladbi: »Weinlesefest«.

Divni vi jesenski griči!
Cuj, klopotec zagolči.
Duša piše čar narave,
Bol utihne, strast molči.

Sen noči moči pozivi —
Toli blag in tak mehak!
Dnevi tešni so in trdi,
Dan zahteva rod krepak.

2.

Klopaj, stopaj, klop in stop —
Doi iz holma zagolči.
V mrak klopotec se glasi:
Klopaj, stopaj, klop, klop, klop!

Vinskih raja duhov trop,
V kolo raj zaraja:
Vaja, vija, vaja, —
Klopaj, stopaj, klop in stop!

V gričju grozd zoreva,
V med ga južec veva,
V spev čirič ga vpeva
In klopčji: klopaj, klop — —
Stopaj, stopaj, stopaj, stop!

Godba gode, spev doni,
Spev: čiri, čiri, čiri —
Škrat za škratom se drvi, v
In za kučme se lovi —
Prav za kučme čop —
Klop in stop in klop in stop!

Hihi, hihi, hihi, hihi!
Iz vetra smeh se tih glasi,
Vse utihne . . . raja ni! — —
Čiri, čiri, čiri, čiri,
Se klop in klop — klopotec spi,
Krajina v tibe tone sni . . .

4. In se nemški pisatelj Bartsch!

Iz Gradca mi pošilja ljubi znanec Bartschev podlistek (menda iz časnika »Tagespost«), v katerem piše Bartsch o trgatvi (v »Weinlesefest«, Jeseni 1924.). Klopotec posluša v okolici Lipnice in Wagne in se naslaja ob njih sladkih jesenskih zvokih.

Te klopoteče ubranosti in sanjivosti ne bi rad pogrešal, ko jo prodirajoča premogarska podjetnost dosledno prežene iz tamkajšnjih vinogradov. Pregnan bi jih šel poslušat v solčno Jugoslavijo, kjer si je pridobil v to svrhu 150 m² — zemlje — — —

Odgovorni urednik: Rado Pečnik.

Izdaja in tiska: Zvečna tiskarna, Celje.

Ali ste že poravnali naročnino za „Novo Dobo“?

Riobuke

moderne fazoni in fine kakovosti, kakor tudi vse vrste čepice, srajce, kravate, sploh vse perilo in modne predmete za gospode, se prodaja letos po zelo nizkih cenah samo v veletrgovini

R. STERMECKI, CELJE
Trgovci engros cene! Cenik zastoji!

V Brivnici Baštovaj, Prešernova ulica štev. 19

striženje samo Din 5.—

Istotam brušenje britev, škarij, gillett, nožev, kuhinjskih in mesarskih nožev ter sekir.

Električni likalnik

najboljše svetovne znamke

3 kg . . . Din 200—

4 » . . . » 240—

z žico vred.

Žarnice 10—6

in drugi material po najnižjih cenah pri

Karol Florjančič, Celje,

Cankarjeva ul. 2., poleg davč. urada.

Za veleposestvo blizu Celja se išče dober, zanesljiv

kovač.

Najraje se sprejme takega, ki je vsaj že čez 30 let star. Vsa oskrba v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe na pošti predal 74.

Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelovodov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila
Postrežba točna. Cene zmerne. Solidna izvršitev.

477—64

Po znižani ceni

novo došlo blago kupi se za jesen in zimo v manufakturni in modni trgovini

MILOŠ PŠENIČNIK, CELJE Kralja Petra c. 5.

V zalogi sukno, karnarni, double za površnike, novitete za damske obleke, barhenti, šifoni, pletene jopice, šali itd.
V zalogi najfinejši velour za damske plašče.

Samo pristno češko blago!

Postrežba solidna!

Samo pristno češko blago!

CELJSKA POSOJILNICA D.

Stanje hranilnih olog čez
K 120.000.000.—

V lastni palači Narodni dom (na oglu v pritličju).

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči

račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Stanje hranilnih olog čez
K 120.000.000.—

Podružnica v Šoštanju na Glavnem trgu.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica in rezerve
Din 60.000.000—

Centrala v Ljubljani

Delniška glavnica in rezerve
Din 60.000.000—

Agencija Logatec.

Ustanovljena leta 1900

Agencija Logatec.

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Išče se

1 meblovana ali 2 prazni sobi

za 1. januar 1925. Ponudbe na upravo.

Pripravljalni odbor „Esperanta klubo“ Celje.

Vabilo na

ustanovni občni zbor

ki ga bo imel „Esperanta klubo“ v Celju v soboto, dne 15. novembra ob 20. u-i (8. uri zvečer) v gostilniških prostorih hotela „Balkan“.

DNEVNI RED:

1. Otvoritev občnega zbora.
2. Predavanje o esperantu.
3. Sklepanje o sprejemu pravil.
4. Eventualna izvolitev načelstva.
5. Sprejem in vpisovanje.
6. Slučajnosti.

Dostop je dovoljen vsem onim, ki žele z vso vnemo posvetiti se poučevanju in razširjenju zamišljene institucije.

Trboveljski premog

iz rudnikov: Laško, Hrastnik in Trbovlje in

trboveljski prima portland cement

dobavi iz tukajšnjega skladišča ali pri celih vagonih
od vagona po najnižjih dnevnih cenah

Premog se dostavlja na željo tudi na dom.

ZVEZA SLOVENSKEH TRGOVCEV

Cvenkel, Elsbacher in Ravnikar

pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celju.

Zahvala.

Ob priliki prebridke izgube najinega iskreno ljubljenega sinčka

Tugomera

ki ga je nepreračunljiva božja previdnost poklicala k sebi med nebeške krilate, nama je došlo od sorodnikov, prijateljev in znancev nešteto izrazov srčnega sočustvovanja.

Vsem in vsakemu izrekava za tolažilne besede in za poklonjene šopke in cvetke najino najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo gg. zdravnikom in častitim sestram usmiljenkam v javni bolnici za ves požrtvovalni trud in negovanje, katerega so posvetili najinemu ob njegovi težki, zavratni bolezni. — Istotako najina prisrčna hvala čc. šolskim sestram, zlasti častiti sestri Mehtildi za v srce segajoče slovo, ki ga je s svojimi gojenci in gojenkami — tovariši preminulega — priredila ob mrtvaškem sprejedu našemu angelčku.

Hkrati izrekava najino prisrčno zahvalo vsem, ki so počastili pokojnega s spremstvom na njegovi poslednji poti.

Končno najina globoka zahvala vsem, ki so nama stali ob teh težkih in bridkih urah z ljubeznijo in dejansko pomočjo ob strani.

Vsem in vsakemu posebej: Bog plačaji!

CELJE, dne 10. novembra 1924.

Globoko žalujoča LINA in dr. RUDOLF DOBOVIŠEK.

Na drobno!

Pri

Na debelo!

Kupujte

po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri „Solncu“

Kupujte

po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri „Solncu“

manufakturno in modno blago

kakor n. pr.: Sukno, hlačovina, tiskovina (Druck), cefir, volna za jumperje, pavolav vseh barvah, prejca, vezenina, blago z prte, dežnike, kravate, moško perilo, svilene robce, vence za neveste, flor nogavice i. t. d.

Platno belo in rujava, Kupiš pri nas samo pravo.

Zato prepričajte se vsi, Da pri nas po ceni se dobi.

A. Drogenik, Celje, Glavni trg 9.

Marljivost, treznost in varčnost, so predpogoji pravnosti!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 8%.
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250 000 Din.

Pišarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

Iz malega raste velikost!

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sočutja in izkazano sožalje ob smrti našega nepozabnega soproga, gospoda

Jurija Lešnika

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo

Osobito se zahvaljujemo zdravniku gosp. primariju dr. Steinfelserju in drugim gg. zdravnikom v bolnici ter častitim sestram, g. postajenačelniku, g. kontrolorju, gg. žel. uradnikom in vsemu žel. osebju za darilo krasnih vencev, kakor tudi žel. godbi za spremstvo na zadnji poti.

Žalujoči ostali.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo na kulanine, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad 400.000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.